Adaptatie Duodecim richtlijn betreffende pertussis

Haio: BRUGGEMAN Kimberly , KUL
Promotor: VAES Bert , KUL
Praktijkopleider: FERRANTE Marc , MEIJERS Bjorn , PEETERMANS Willy , PEETERS Claudia , Van Proeyen Katrien , VERLEDEN Geert

Context: Kinkhoest is een infectieziekte veroorzaakt door de bacterie Bordatella Pertussis. Vaccinatie tegen pertussis is opgenomen in het Belgische basisvaccinatieschema, waardoor de prevalentie van de ziekte fors is afgenomen. Hierdoor treft de ziekte vooral neonaten, doch de laatste jaren zien we opnieuw meer gevallen bij volwassenen. De ziekte verdient dus nog steeds de nodige aandacht en richtlijnen hieromtrent blijven dan ook relevant. De Finse artsenvereniging Duodecim ontwikkelde een richtlijn “whooping cough” dewelke door ebpracticenet, een elektronisch platform voor Evidence Based richtlijnen beschikbaar voor Belgische zorgverleners, werd geselecteerd voor herziening. In deze paper zullen de topics preventie, vaccinatie en behandeling van kinkhoest worden behandeld. Medeauteur Vandecasteele Leen behandelt in haar paper de adviezen betreffende symptomatologie en diagnostiek.

Onderzoeksvraag: Welke maatregelen omtrent preventie en vaccinatie worden geadviseerd? Wat is de beste behandeling voor pertussis in de Belgische huisartsenpraktijk?

Methode: Op basis van klinische vragen en PIPOH-elementen werd door twee onderzoekers gezocht naar relevante richtlijnen in verscheidene databanken, zowel nationaal als internationaal. De gevonden richtlijnen werden gewaardeerd door middel van het AGREE-II instrument. De oorspronkelijke Duodecim aanbevelingen werden vervolgens aangepast aan de hand van de NICE Guideline en de Dynamed Guideline en verder geadapteerd aan de Belgische zorgcontext. Vervolgens werd een GRADE toegekend aan de geformuleerde adviezen. Door middel van een vragenlijst werden de aanbevelingen geëvalueerd op vlak van correctheid en haalbaarheid door verschillende artsen die vanuit hun vakgebied met kinkhoest in aanraking komen. Ten slotte gebeurde een peer review, waarbij aan huisartsen in opleiding werd gevraagd de richtlijn door te nemen en aan te geven of ze hierdoor meer vertrouwen kregen in hun kennis betreffende het ziektebeeld en de behandeling van pertussis en of ze de richtlijn als een praktisch bruikbaar instrument beschouwen.

Resultaten: De paper bevat geadapteerde aanbevelingen betreffende preventie, vaccinatie en behandeling van kinkhoest. Er werden algemene preventieve adviezen opgenomen in de richtlijn, waar dit voordien niet het geval was. De aanbevelingen betreffende vaccinatie werden aangepast aan het huidige basisvaccinatieschema dat in België wordt gehanteerd en de indicaties voor boostervaccinatie werden uitgebreid. Ten slotte werden ook de adviezen voor behandeling aangepast aan de meest recente literatuur. Tijdens de implentatiefase bleek dat huisartsen in opleiding de richtlijn een waardevolle tool vinden om te hanteren bij vragen betreffende kinkhoest.

Conclusie: De duodecim richtlijn “whooping cough” werd geadapteerd zodat de aanbevelingen in de context van de Belgische eerstelijnszorg toepasbaar zijn. In het eerste deel van de paper worden de maatregelen betreffende preventie en vaccinatie toeglicht. In het tweede deel van de thesis worden de behandelingsmogelijkheden besproken. De aangepaste aanbevelingen kunnen na goedkeuring door de leescommissie van Ebpracticenet op de website gepubliceerd worden.